

Sygn. akt VIII C 3065/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 8 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2017 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) spółka z o.o. w S.

przeciwko G. K.

o zapłatę

na skutek sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym w dniu 24 czerwca 2015 r. w sprawie VIII Nc 3727/15 powyżej kwoty 500 zł. (pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 18 maja 2015 r. do dnia zapłaty

1. zasądza od pozwanej G. K. na rzecz powoda (...) spółka z o.o. w S. kwotę 673,84 zł (sześćset siedemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt cztery grosze) z ustawowymi odsetkami, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, od dnia 18 maja 2015 roku do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałej części.

Sygn. akt VIII C 3065/15

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 18 maja 2015 roku powód (...) spółka z o.o. w S., reprezentowany przez radcę prawnego, wniósł o zasądzenie od G. K. kwoty 2.331,45 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 27 lipca 2012 r. pozwana zawarła umowę pożyczki nr (...), na podstawie której powód przełał kwotę 800 zł. na rachunek bankowy wskazany przez pozwaną. Spłata pożyczki miała nastąpić w 12 miesięcznych ratach. Całkowita kwota do spłaty wyniosła 1.860 zł. Na powyższą kwotę składało się 984,39 zł. tytułem przekazanej pozwanej kwoty powiększonej o oprocentowanie, 40 zł. tytułem opłaty przygotowawczej, 835,61 zł. tytułem kosztów ustanowienia zabezpieczenia. Pozwana dokonała jednie spłaty części pożyczki na łączną kwotę 300 zł. z czego 145 zł. zostało zaliczone na wezwania do zapłaty, a 155 zł. na część odsetek. Na dochodzoną pozwem kwotę składają się 984,39 zł. tytułem przekazanej pozwanej kwoty powiększonej o oprocentowanie, 40 zł. tytułem opłaty przygotowawczej, 835,61 zł. tytułem kosztów ustanowienia zabezpieczenia, 471,45 zł. tytułem skapitalizowanych odsetek umownych liczonych od dnia wymagalności poszczególnych rat do dnia poprzedzającego złożenie pozwu.

(pozew k. 2- 5)

Nakazem zapłaty z dnia 24 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.331,45 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 18 maja 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 647 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

(nakaz zapłaty k. 41)

Sprzeciwem wniesionym w dniu 20 lipca 2015 r. pozwana, reprezentowana przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, zaskarżyła powyższy nakaz w części ponad kwotę 500 zł. z odsetkami ustawowymi od dnia 18 maja 2015 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Strona pozwana zarzuciła naruszenie przepisu art. 359 § 2 kpc poprzez dochodzenie odsetek przewyższających wysokość maksymalnych odsetek ustawowych. W ocenie pozwanej powodowi przysługują wyłącznie odsetki ustawowe od kwoty 500 zł. Ponadto G. K. zarzuciła naruszenie przepisu art. 385 § 1 kc poprzez brak indywidualnego uzgodnienia przez powoda postanowień § 2- 8 umowy pożyczki oraz postanowień umowy dodatkowej i upoważnienia, w szczególności w zakresie odsetek i kosztów obsługi pożyczki. W uzasadnieniu sprzeciwu strona pozwana podniosła, że nie miała wpływu na treść powołanych umów, które kształtują jej obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jej interesy.

(sprzeciw k. 52- 55)

W piśmie procesowym z dnia 28 września 2015 r. strona powodowa podtrzymała żądania pozwu w całości. Powód wyraził zgodę na rozłożenie należnego świadczenia na raty po 300 zł. miesięcznie. Ponadto strona powodowa wyjaśniła, że na podstawie umowy dodatkowej oraz umowy łączącej powoda z (...) spółka z o.o., ta druga spółka gwarantuje stronie powodowej w ramach zabezpieczenia zwrot kwoty w wysokości odpowiadającej zobowiązaniu pożyczkobiorcy. Opłata za zabezpieczenie związana jest w pierwszej kolejności z czynnościami podejmowanymi przez (...) spółka z o.o. w postaci weryfikacji źródła i wysokości osiąganego przez pozwaną dochodu, czy też wysokości posiadanych przez nią zobowiązań. Ponadto strona powodowa wskazała, że G. K. zawierając umowę pożyczki wyraziła zgodę na objęcie jej zabezpieczeniem, którego znała wysokość.

(pismo procesowe k. 59- 62)

W piśmie procesowym z dnia 19 lipca 2016 r. pełnomocnik pozwanej na skutek zobowiązania Sądu wyjaśnił, że nakaz zapłaty został zaskarżony w części ponad kwotę 500 zł. z odsetkami ustawowymi od dnia 18 maja 2015 r. do dnia zapłaty.

(pismo procesowe k. 78)

Na rozprawie w dniu 13 czerwca 2016 r. pełnomocnik pozwanej, poza podtrzymaniem dotychczasowego stanowiska, na wypadek uwzględnienia powództwa, wniósł o jego rozłożenie na raty w kwocie po 100 zł. miesięcznie.

(protokół rozprawy k. 70- 72)

W piśmie procesowym z dnia 2 września 2016 r. strona powodowa wskazała, że suma odsetek obliczona od dnia wymagalności każdej raty do dnia 13 maja 2014 r. wyniosła 381,05 zł. Natomiast suma odsetek obliczona za następny okres, czyli od dnia 14 maja 2014 r. do dnia 13 maja 2015 r. wyniosła 245,40 zł. Wpłata pozwanej z 13 maja 2014 r. w kwocie 200 zł. została zaksięgowana na poczet wezwań do zapłaty w kwocie 150 zł., na poczet odsetek za zwłokę w kwocie 55 zł., natomiast wpłata pozwanej z 9 marca 2015 r. w kwocie 100 zł. została w całości zaksięgowana na poczet odsetek za zwłokę. Wobec tego na dochodzoną pozwem kwotę składają się skapitalizowane odsetki umowne od dnia wymagalności poszczególnych rat do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu, czyli suma kwot 226,05 zł. (381,05 zł. – 155 zł.) i 245,40 zł.

(pismo procesowe k. 82- 83)

Do zamknięcia rozprawy stanowisko stron nie uległo zmianie.

(protokół rozprawy k. 94)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 lipca 2012 r. G. K. zawarła z (...) spółka z o.o. w W. umowę pożyczki nr (...), na podstawie której powód przelał kwotę 800 zł. na rachunek bankowy wskazany przez pozwaną. Spłata pożyczki miała nastąpić w 12 miesięcznych ratach. Całkowita kwota do spłaty wyniosła 1.860 zł. Na powyższą kwotę składało się 984,39 zł. tytułem przekazanej pozwanej kwoty powiększonej o oprocentowanie, 40 zł. tytułem opłaty przygotowawczej, 835,61 zł. tytułem kosztów ustanowienia zabezpieczenia. (umowa pożyczki k. 11- 12, harmonogram spłat pożyczki k. 14).

Tego samego dnia G. K. zawarła z (...) spółka z o.o. w W. umowę dodatkową będącą integralną częścią umowy pożyczki nr (...).

(umowa dodatkowa k. 13)

Pismami z dnia 17 i 28 września 2012 r. (...) spółka z o.o. w W. wezwała G. K. do zapłaty z tytułu wymagalnych zobowiązań wynikających z umowy pożyczki nr (...).

(wezwanie do zapłaty k. 18 i k. 21, pocztowa książka nadawcza k. 19 i k. 22)

W dniu 16 października 2012 r. dokonano zmiany firmy powoda z (...) spółka z o.o. na (...) spółka z o.o.

(odpis pełny z KRS k. 36- 37)

W dniu 9 marca 2015 r. G. K. wpłaciła kwotę 100 zł. na rzecz (...) spółka z o.o. w W.. W dniu 13 maja 2014 r. G. K. wpłaciła kwotę 200 zł. na rzecz (...) spółka z o.o. w W..

(potwierdzenie wpłaty k. 66)

G. K. utrzymuje się z emerytury w wysokości około 1.500 zł., z czego około 500 zł. jest potrącanie z powodu egzekucji komorniczej. Ponadto pozwana co miesiąc spłaca ratę kredytu w kwocie 300 zł. G. K. samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe.

(zeznania pozwanej k. 71)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie znajdujących się w sprawie dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony postępowania.

Na rozprawie w dniu 13 czerwca 2016 roku Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań R. S.. Wymieniony świadek miał zostać przesłuchany na okoliczności wskazane w sprzecznie od nakazu zapłaty. Ponieważ część wskazanych okoliczności została potwierdzona zeznaniami pozwanej (brak indywidualnego uzgodnienia postanowień i brak rzeczywistego wpływu pozwanej na postanowienia umowy), a druga część wynikała z dokumentów złożonych przez strony postępowania lub należała do ceny prawnej przedmiotowego powództwa (częściowa niezasadność powództwa ponad kwotę 500 zł., przekroczenie wysokości odsetek ustawowych, nadmierność świadczenia pozwanej), Sąd oddalił powyższy wniosek dowodowy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

(...) spółka z o.o. w S. dochodził od G. K. zapłaty kwoty 2.331,45 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty z tytułu zawartej w dniu 27 lipca 2012 r. umowy pożyczki nr (...). Strona powodowa wskazała, że na dochodzoną pozewem kwotę składają się 984,39 zł. tytułem przekazanej pozwanej kwoty powiększonej o oprocentowanie, 40 zł. tytułem opłaty przygotowawczej, 835,61 zł. tytułem kosztów ustanowienia zabezpieczenia i 471,45 zł. tytułem skapitalizowanych odsetek umownych liczonych od dnia wymagalności poszczególnych rat do dnia poprzedzającego złożenie pozwu. Pozwana nie kwestionowała zawarcia powyższej umowy pożyczki. Co prawda w swoich zeznaniach G. K. wskazała, że zawierała umowę ze spółką (...), a nie z powodem, jednak nie ulega wątpliwości,

że powód posiada legitymację czynną w przedmiotowym postępowaniu, gdyż jak wynika z odpisu KRS powoda, w dniu 16 października 2012 r. dokonano zmiany firmy powoda z (...) spółka z o.o. na (...) spółka z o.o.

Skoro zatem G. K. zaciągnęła pożyczkę i zobowiązała się do jej spłaty wraz z odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności, które to uchybienie miało miejsce w omawianej sprawie, powód miał prawo żądać od pozwanej zapłaty kwoty 1.024,39 zł, na którą składają się: niespłacony kapitał wraz z odsetki kapitałowymi- 984,39 zł. oraz opłata przygotowawcza- 40 zł.

W tym miejscu wskazać należy, że strona powodowa dochodziła w przedmiotowej sprawie także kwoty 835,61 zł. z tytułu kosztów ustanowienia zabezpieczenia. G. K. wniosła o oddalenie powództwa w części przekraczającej kwotę 500 zł. z odsetkami ustawowymi od dnia 18 maja 2015 r. do dnia zapłaty. G. K. zarzuciła naruszenie przepisu art. 385 § 1 kc poprzez brak indywidualnego uzgodnienia przez powoda postanowień § 2- 8 umowy pożyczki oraz postanowień umowy dodatkowej i upoważnienia, w szczególności w zakresie odsetek i kosztów obsługi pożyczki, gdyż pozwana nie miała wpływu na treść powołanych umów, które kształtują jej obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jej interesy. W ocenie Sądu z powyższym zarzutem G. K. należy się zgodzić.

W myśl art. 353¹ k.c., strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współzycia społecznego. Cytowany przepis jednoznacznie określa granicę swobody umów wskazując, że ta jest ograniczona w szczególności przepisami ustawy. Zgodnie z treścią art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy, jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

Podnieść nadto należy, że zgodnie z art. 385¹ § 1 i 3 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, niezgodnione indywidualnie, nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Okoliczności niniejszej sprawy wskazują na to, że w odniesieniu do zastrzeżonych w umowie należności za ustanowienie zabezpieczenia, nie były one z pozwaną jako konsumentem indywidualnie uzgadniane, a niewątpliwie kształtują jej obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interesy konsumenta. Trzeba przy tym podkreślić, że kwota z tytułu zabezpieczenia przekraczała kwotę udzielonej pożyczki. Należy zatem uznać, że postanowienia te nie wiążą pozwanej, gdyż w tym zakresie spełnione są przesłanki z art. 385¹ § 1 k.c. Umowa pożyczki została zawarta pomiędzy przedsiębiorcą a konsumentem – G. K.. Pozwana jako pożyczkobiorca nie miała rzeczywistego wpływu na treść tych postanowień umownych, które zostały jej narzucone w omawianym zakresie przez pożyczkodawcę. Powód posługiwał się wzorcem umowy w omawianym zakresie, zaś kwestionowane postanowienia umowne o kosztach obciążających pożyczkobiorcę w przypadku niewykonania zobowiązania zostały przejęte z wzorca umowy zaproponowanej pozwanemu jako konsumentowi przez kontrahenta. W konsekwencji Sąd w omawianym zakresie - co do należności dochodzonych z tytułu ustanowienia zabezpieczenia w wysokości 835,61 zł. - oddalił powództwo.

Podkreślić należy, że strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości, jako że przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe ogólne.

W związku z uznaniem, że postanowienia umowy w zakresie ustanowienia zabezpieczenia nie wiążą pozwanej, Sąd dokonał ponownego wyliczenia należnych stronie powodowej odsetek, przyjmując jako datę wymagalności daty wskazane w harmonogramie spłat pożyczki, znajdującym się na karcie 14 akt sprawy. Jako datę końcową naliczania odsetek Sąd przyjął dzień poprzedzający wniesienie pozwu, czyli 17 maja 2015 r. Wobec tego dalsze odsetki za wymieniony okres od kwoty 27,54 zł. wyniosły 12,45 zł., od kwoty 25,45 zł. wyniosły 10,98 zł, od kwoty 23,32 zł. wyniosły 9,57 zł., od kwoty 21,15 zł. wyniosły 8,27 zł., 18,95 zł. wyniosły 7,05 zł., od kwoty 16,72 zł. wyniosły 5,91 zł., od kwoty 14,45 zł. wyniosły 4,85 zł., od kwoty 12,13 zł. wyniosły 3,88 zł., od kwoty 9,79 zł. wyniosły 2,98 zł., od kwoty 7,40 zł. wyniosły 2,14 zł., od kwoty 4,97 zł. wyniosły 1,37 zł., a od kwoty 2,51 zł. wyniosły 0,66 zł., co dało w sumie 70,11 zł. Ponadto Sąd wyliczył odsetki od kwot kapitału wskazanego w powołanym harmonogramie przyjmując jako datę wymagalności daty wskazane w harmonogramie, a jako datę końcową dzień poprzedzający wniesienie pozwu. Wobec tego odsetki za wymieniony okres od kwoty 61,80 zł. wyniosły 20,76 zł., od kwoty 142,87 zł. wyniosły 45,69 zł., od kwoty 145,21 zł. wyniosły 44,18 zł., od kwoty 147,60 zł. wyniosły 42,60 zł., od kwoty 150,03 zł. wyniosły 41,24 zł., a od kwoty 152,49 zł. wyniosły 39,97 zł., co łącznie wyniosło kwotę 234,34 zł. Łącznie należne stronie powodowej odsetki za wspomniany okres wyniosły 304,45 zł. (70,11 zł. +234,34 zł.). Od tej kwoty odjęto kwotę 155 zł., tytułem wpłat pozwanej, które strona powodowa zaliczyła na poczet odsetek, co dało kwotę. 149,45 zł.

Wobec tego powód miał prawo żądać od pozwanej zapłaty kwoty 1.173,84 zł., na którą składają się: niespłacony kapitał wraz z odsetki kapitałowymi- 984,39 zł., opłata przygotowawcza- 40 zł. oraz odsetki za opóźnienie- 149,45 zł. Ponieważ G. K. zaskarżyła nakaz zapłaty w części ponad kwotę 500 zł. z odsetkami ustawowymi od dnia 18 maja 2015 r. do dnia zapłaty, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 673,84 zł. (1.173,84 zł.- 500 zł.) z odsetkami ustawowymi od dnia 18 maja 2015 r. do dnia zapłaty.

Pozwana na wypadek uwzględnienia powództwa wniosła o jego rozłożenie na raty w kwocie po 100 zł. miesięcznie. Zgodnie z art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. W ocenie Sądu okoliczności przedmiotowej sprawy nie uzasadniają zastosowania wobec pozwanej dobrodziejstwa zacytowanego przepisu. Niewątpliwie zasądzona od G. K. kwota nie jest wysoka, wobec czego jednorazowe spełnienie zasądzonego świadczenia nie będzie przekraczać możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.